

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Clasa a IV-a

caiet De lucru

semestrul I și semestrul II

- Modalități de lucru diferențiate
- Pregătire suplimentară prin planuri individualizate

Ediția a II-a, revizuită

ÎNVĂȚARE DE CONSOLIDARE
antrenament®

Teste inițiale	5

Unitatea 1. Ortografia și punctuația

Utilizarea ortogramelor cu forme fixe: <i>mi-am, mi-ați, mi-ar; te-ar, te-au, te-am; ți-ar, ți-au, ți-a; ne-ați, ne-au, ne-ar</i>	9
Utilizarea ortogramelor: <i>iar/i-ar; nul/nu-l; căi/că-i; cal/c-al; laș/l-aș; ai/a-i; ași/a-și; deal/de-al; noi/n-oi</i>	12
Scrierea corectă a unor cuvinte (<i>niciodată, nici o dată, nici odată, cumsecade, cum se cade, deodată, de o dată, de odată, defel, de fel, totuna, tot una, încât, în cât</i>)	16
Recapitulare și sistematizare prin teste	21

Unitatea 2. Textul

Textul literar narativ	24
Textul descriptiv de tip portret	27
Textul în versuri	35
Recapitulare și sistematizare prin teste	42

Unitatea 3. Textul de informare și funcțional

Afișul. Cartea poștală. Invitația	46
Comunicarea prin e-mail	50
Harta. Planul simplu de oraș. Traseul turistic	55

Unitatea 4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

Povestirea pe scurt a unei secvențe dintr-o poveste/dintr-un film, a unei activități	63
Povestirea unor întâmplări imaginate sau trăite	65
Redarea unei descrieri de tip portret. Prezentarea unui personaj de poveste/film/serial pentru copii	71
Realizarea unei benzi desenate. Relatarea unei întâmplări având ca suport o bandă desenată	79
Jurnalul de lectură	81

Unitatea 5. Morfologia

Substantivul. Felul substantivelor	88
Numărul substantivelor	92
Genul substantivelor	96
Texte pentru intuirea substantivului și dictare / dictare selectivă	101
Recapitulare și sistematizare prin teste	102

Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul	105
Texte pentru intuirea adjectivului și dictare / dictare selectivă	111
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	112
Pronumele personal	114
Pronumele personal de politețe	121
Texte pentru intuirea pronumelui și dictare / dictare selectivă	125
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	126
Verbul	129
Numărul și persoana verbului	134
Timpurile verbului	138
Texte pentru intuirea verbului și dictare / dictare selectivă	142
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	143

Unitatea 6. Sintaxa

Subiectul	145
Texte pentru intuirea subiectului și dictare / dictare selectivă	150
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	151
Predicatul	153
Texte pentru intuirea predicatului și dictare / dictare selectivă	157
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	158
Propoziția simplă	161
Propoziția dezvoltată	165
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	169

Teste finale	171

*Numeralul	175

Respect pentru oameni și cărți

PE-PP

Utilizarea ortogramelor cu forme fixe:

mi-am, mi-ați, mi-ar; te-ar, te-au, te-am;
 ți-ar, ți-au, ți-a; ne-ați, ne-au, ne-ar

Inițiere ★ Înțelegere

PE

1. Citește cu atenție!

- Mi-am adus acum aminte
Că mi-ați spus mai înainte,
Dacă mi-ar plăcea cumva
Să vină-acum primăvara.
- Frații tăi ți-au dat iubire,
Mama ți-ar da fericire,
Tata ți-a adus o floare,
Deci, ai lumea la picioare!
- Eu te-am felicitat
Când la concurs te-au premiat
Și colegii te-ar fi apreciat
De-ar fi aflat de rezultat.
- Ne-ar cere să fie armonie,
Ne-ați invita cu bucurie.
Ne-au adus o veste bună:
Totul merge acum strună.

2. Completează cu ortogramele din textele de mai sus:

mi <

te <

ți <

ne <

3. Adaugă câte un exemplu celor date:

[mi-am amintit
 _____
 te-am văzut
 _____
 ți-ar spune
 _____
 ne-ar cere
 _____

[mi-ați citit
 _____
 te-ar aduce
 _____
 ți-am spus
 _____
 ne-ați zice
 _____

[mi-ar aduce
 _____
 te-au întâlnit
 _____
 ți-au citit
 _____
 ne-ar auzi
 _____

4. Scrie câte o propoziție cu fiecare ortogramă dată. Poți folosi și exemplele de la exercițiul anterior.

Respect pentru oameni și cărți

mie **am** adus

2 cuvinte, 2 silabe

mie **ați** dat

2 cuvinte, 3 silabe

mie **ar** cânta

2 cuvinte, 3 silabe

te

ar aduce

au adus

am adus

pe tine **ar** aduce

3 cuvinte, 4 silabe

pe tine **au** adus

3 cuvinte, 4 silabe

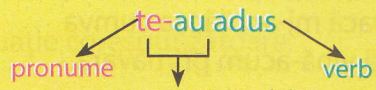
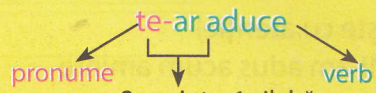
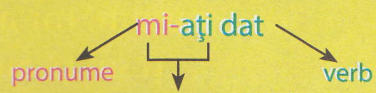
pe tine **am** adus

3 cuvinte, 4 silabe

ți-ar da răspunsul (ar da **ție** răspunsul)

ți-au fost de folos (au fost de folos **ție**)

ți-a răsfoit caietul (a răsfoit **ție** caietul)

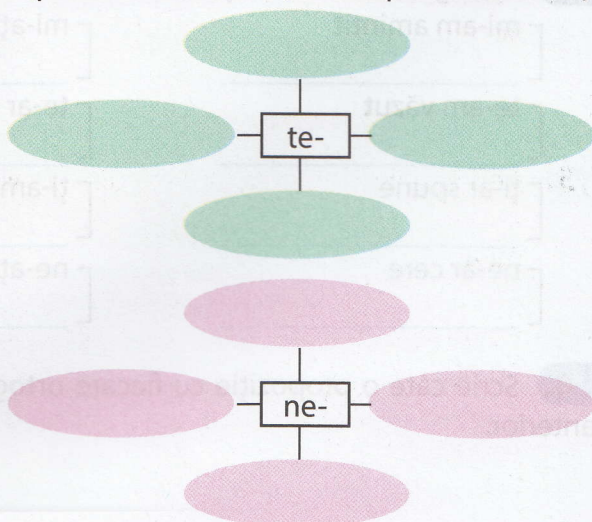
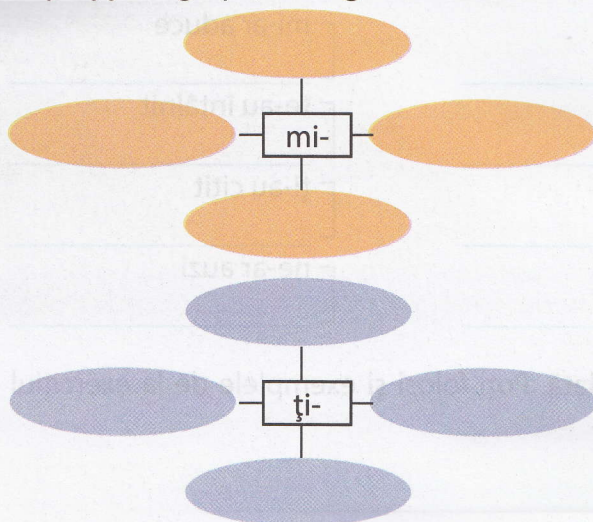

ne-ați răsplătit (ați răsplătit pe **noi**)

ne-au acordat (au acordat **nouă**)

ne-ar prefera (ar prefera pe **noi**)

Împărțiți în 4 grupe, se vor găsi cât mai multe ortograme (pronumele este dat, se completează verbul).

1. Formulează propoziții cu următoarele grupuri de cuvinte: *mi-ați sugerat; te-am îndrumat; ți-ar trebui; ți-au acordat; ne-ați pricinuit.*

---

2. Alege dintre paranteze ortograma potrivită fiecărui enunț (*ne-au, ți-ar, mi-am, ți-au, te-am, ne-ar*).

Copiii ..... promis că vor fi ascultători.

De la librărie eu ..... cumpărat o carte cu povești.

..... văzut plimbându-te pe stradă.

Ne-a spus că ..... duce în vizită la muzeu.

..... prinde bine o ceașcă cu ceai.

Ei ..... arătat câteva pase la handbal.

3. Colorează caseta cu pronumele corespunzător.

Eu

te
mi
ne

 -am cerut scuze fiindcă

mi
ne
te

 -am supărat.

Nu

te
mi
ți

 -am așteptat să vii acasă.

Ei

te
ți
ne

 -au luat un cadou frumos pentru ziua ta.

Nu cred că

te
ne
ți

 -ar plăcea să alergi cu mine.

4. Asociază corect!

pe tine

mie

ție

nouă

ne-ar oferi

te-am ocrotit

mi-ați făgăduit

ți-au dedicat

5. Cerința exercițiului se deduce din exemplele oferite.

mi-am promis

mi-ați promis

mi-ar promite

mi-am _____

_____

_____

ne-ați promis

ne-au promis

ne-ar promite

ne-ați _____

_____

_____

ți-a promis

ți-au promis

ți-ar promite

ți-a _____

_____

_____

6. Atenție la modificările ce se impun pentru ca verbul să arate o acțiune trecută.

Respect pentru oameni și cărți

(mie) îmi promit →

(mie) îmi spuneți →

(nouă) ne aduceți →

(nouă) ne spun →

(ție) îți cere →

(ție) îți vorbesc →

7. Alege cel mult șapte ortograme studiate și alcătuiește un text cu titlul „În parc”.

Excelență ★ Aprofundare și performanță

PE

1. Citește, corectează și continuă pe caiet textul de mai jos. Ce titlu ai alege?

Mi-amintesc de vacanța de vară când m-am dus la bunici. Acolo ne-a dus cu mașina, pe mine și pe fratele meu, părinții. Mi-a fi plăcut să mai rămână și ei câteva zile, dar n-au putut.

— Mulțumim că ne-ați adus! S-aveți drum bun! le-am spus eu.

— Ne-ați promis că veți fi cumiști!

Utilizarea ortogramelor:

iar/i-ar; nul/nu-l; căi/că-i; cal/c-al; laș/l-aș; ai/a-i;
ași/a-și; deal/de-al; noi/n-oi

PE-PP

Inițiere ★ Înțelegere

PE

1. Citește cu atenție textul și observă cuvintele subliniate:

Toamna a sosit. Va începe iar școala.

Pe deal, viile sunt coapte. Frunzele ruginii se aștern covor. Noi toți ne bucurăm de roadele bogate. Pe căi de pădure, animalele sălbatice își fac și ele provizii.

Curând, nu-l vom mai vedea pe Moș Martin.

E momentul pentru a-i spune „Bun-venit!” toamnei.

2. Alcătuiește enunțuri noi cu ajutorul cuvintelor subliniate din textul de mai sus.

3. Înscrie corect în casete termenii din cerc, respectând modelul dat.

Respect pentru oameni și cărți

4. Alcătuieste enunțuri cu construcțiile obținute la exercițiul anterior.

Model: ai noștri → Ai noștri au ajuns primii.

---

5. Colorează litera din coloana adevărat (A) sau fals (F), în funcție de cum este scrisă propoziția. La sfârșit scrie literele în ordine și, folosind cuvântul obținut, completează proverbul „Lăcomia pierde _____”

1. Pe Ionel nul interesează rezultatul meciului.
2. L-aș întreba pe Alin ce înghețată preferă.
3. A-și exprima sentimentele este un lucru normal.
4. Astăzi joacă a-i noștri.
5. Nu-l voi mai deranja pe Răzvan cu alte întrebări.
6. Caietele noastre sunt n-oi.

☐

☐

☐

☐

☐

☐

Nr. prop.	A	F
1	R	O
2	M	L
3	E	A
4	P	N
5	I	O
6	U	A

Cuvântul descoperit este:

noi / n-oi

↓
pronume;
adj.   ↓
nu voi

cai / c-ai

↓
că ai

iar / i-ar da

↓   ↓
din nou   pronume
personal   verb

ași / a-și

↓
a își

6. Taie forma incorectă!

- A câștigat jocul cu un careu de ași/a-și.
- Ași/a-și spune asta, ar însemna să se mintă pe sine.
- Ai/a-i tăi merg la mare vara aceasta?
- Nu laș/l-aș încuraja să continue.

„Veriga slabă!”

Jocul se desfășoară pe echipe. Fiecare echipă primește o fișă cu ortograme. Membrii echipei vor alcătui enunțuri cu acele ortograme.

Cel care nu folosește corect ortograma iese din joc. Câștigă echipa cu cei mai mulți participanți rămași în joc.

Consolidare ★ Aplicare și exersare

1. Urmează modelul dat.

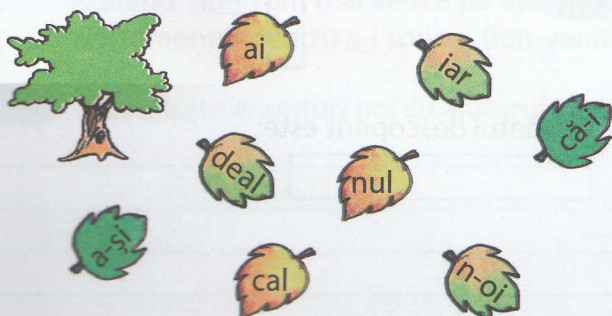
i-ar oferi o floare. (ei)
Ariana {   da o carte. (lui)
          {   spune rezultatul. (ei)
          {   nu   da vestea. (lui)

2. Completează zicătorile, folosind cuvintele dintre paranteze:

a-și ..... capul
a-și ..... capul
a-și ..... lumea-n cap
(lua, bate, pierde)

3. Formează propoziții cu fiecare ortogramă.

4. Încercuiește ortograma adecvată.

a) Ei sunt < ași / a-și la matematică.

b) Bunicul începu < ai / a-i spune o poveste.

c) Rezultatul meciului a fost < nu-l / nul.

d) De < n-oi / noi ști cântecelul, îl voi învăța.